

## РЕЦЕНЗИЯ

**Относно:** конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, професионално направление: 7.3. Фармация, Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; за нуждите на УНАЛ „Социална фармация и фармакоикономика“ към катедрата по физикохимия на Факултета по Химия и Фармация при СУ „Св. Кл. Охридски“, обявен в ДВ, бр. 30/ 15.04.2022г

**Рецензент:** проф. Златка Димитрова Димитрова, дфн  
УНАЛ „Социална фармация и фармакоикономика“, Катедра по физикохимия, Факултет по Химия и Фармация, СУ „Св. Кл. Охридски“, избрана за член на научното жури от квотата на СУ „Св. Кл. Охридски“, ФХФ в изпълнение на заповед №РД 38-237/16.05.2022г. на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“ проф. дфн. Анастас Герджиков.

### 1.Общо представяне на процедурата

#### 1.1. Правно основание на процедурата

Конкурсът за академичната длъжност „професор“ в професионално направление 7.3. Фармация, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Факултет по химия и фармация (ФХФ), е по предложение на Факултетния съвет (ФС) на Факултета по химия и фармация и с решение на Академичния съвет на СУ „Свети Климент Охридски“ е обявен в ДВ бр. 30/15.04.2022г

#### 1.2. Участници в конкурса

Документи за участие в конкурса в законовия срок са постъпили от единствен кандидат- доц. Емил Иванов Христов, дф, понастоящем преподавател във ФХФ при СУ. Комплектът от предоставени документи и приложените електронни копия са изготвени съобразно изискванията на съответстващата за тази процедура нормативна уредба –Законът за развитие на академичния състав (ЗРАС), Правилникът за приложение на Закона за развитие на академичния състав (ППЗРАС) и актуалният институционален Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

**1.3. Допустимост на кандидатите.** На основание чл.56 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и чл. 109, ал.2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, Ректорът на СУ „Свети Климент Охридски“ е назначил Комисия, която да разгледа документите и състави протокол за допускането или недопускането на кандидатите в конкурса. В законоустановения срок Комисията по документите е взела решение за допускане до участие в конкурса на единствения кандидат доц. Емил Иванов Христов, дф, и същият е уведомен за това. Първото заседание на Научното жури е проведено на 22.06.2022 г. Избран е Председател на Научното жури, утвърдени са трима рецензенти и на основа на раздадените няколко дни преди заседанието материали по конкурса на всички членове на НЖ, в съответствие с чл.109, ал.5 и 6, във връзка с алинеи 1, 3 и 5 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, Научното жури прие единодушно, че предоставената от кандидата доц. д-р Емил Иванов Христов, дф научна продукция за участие в конкурса съответства на минималните национални

изисквания и на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ и в съответствие с чл.109, ал.4 го допуска до научно оценяване. Кандидатът е уведомен в срок, в писмен вид, че е допуснат до оценяване по съществуващото на конкурса.

## **2. Общо представяне на кандидата**

### **2.1. Биографични данни**

Емил Иванов Христов е роден на 25.01.1966г в г. Перник. Завършва медицина в МУ-София през 1993г. Притежава 3 дипломи за призната специалност по „Вътрешни болести“ 2000 г., „Клинична фармакология и терапия“ 2000 г. и „Гастроентерология“ 2006 г и 2 квалификации- Свидетелство за призната правоспособност „Конвенционална ехография- Абдоминална ехография и повърхностни структури – първо ниво“ 2008 г. и Свидетелство за призната правоспособност „Конвенционална гастроинтестинална ендоскопия с биопсия – първо ниво“ 2008 г. Работи като асистент, ст. асистент и гл. асистент в МБАЛ „Св. Иван Рилски“ към МУ-София. В продължение на 5 години е Член на Специализираната комисия за разрешаване провеждането на клинични изпитвания в Република България към Министъра на здравеопазването. От 13.04.2004 г. – 13.04.2009 г. е Изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по лекарствата към МЗ. Бил е Член на Националния съвет по наркотици към Министерски съвет, Председател на Фармакопееен комитет на Република България към Министъра на здравеопазването, Наблюдател и Член на Управителен съвет на Европейската агенция по лекарствата (представител на Република България), Член на Групата на ръководителите на лекарствените агенции в ЕС (представител на Република България), Член на Фармацевтичен комитет към ЕК (представител на Република България). От 2010г до сега работи като експерт във Фармадвайс ЕООД, гр.София-фармацевтичен сектор. През 2013 г. успешно защитава дисертационен труд във ФФ на МУ-Пловдив и от м. ноември 2014 г заема след конкурс академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в професионално направление 7.3. фармация във ФХФ на СУ”св. Кл. Охридски“. През 2015-16г е член на Постоянната комисия по здравеопазване и спорт към Националната агенция по оценяване и акредитация. През периода 2017г.–2018г. е Външен експерт към Комисията по ОЗТ към НЦОЗА. Член е на Съвета по фармация-консултативен орган към декана на ФХФ.

### **3.Оценяване на кандидата**

Оценяването на кандидата е извършено в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ по следните критерии:

**Критерий №1: Наличие на придобита образователна и научна степен "доктор", която за специалностите от регулираните професии трябва да бъде от същата специалност.** Кандидатът представя диплома за присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, издадена от МУ- Пловдив, въз основа на защитен дисертационен труд на тема "Анализ на някои регулаторни аспекти на лекарствената безопасност на биотехнологични, високотехнологични лекарствени продукти и нови активни

вещества". Научната специалност на кандидата е идентична на научната специалност, по която е обявен конкурса.

**Критерий №2:** Да са заемали академичната длъжност "доцент" в същото или в друго висше училище или научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години, или: а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научно изследователски екип в същото или в друго висше училище или научна организация, или б) да са били специалисти от практиката и да имат доказани постижения в своята област.

Кандидатът представя удостоверение № СУ-181/5.11.2014г, с което с решение на ФС на ФХФ му е дадена диплома за заемане на академичната длъжност „доцент“, считано от 1.11.2014г, която длъжност заема и до момента в Учебно-научна лаборатория „Социална фармация“, към Катедра „Физикохимия“ на Факултет по химия и фармация, СУ „Свети Климент Охридски“/7гбм/. Доказателствените материали включват трудова книжка и Удостоверение изх.№ 93/4.05.2022г от отдел „Човешки ресурси“ на СУ.

**Критерий №3:** Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научната степен "доктор", на научната степен "доктор на науките" и за заемане на академичната длъжност "доцент".

В приложение 2 са представени 10 научни публикации./№№ 1-10 от общо 27/, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, равностойни на монографичен труд. Темата, която ги обединява, според мен, бих формулирала по следния начин: Оценка на нови здравни технологии, вкл. биологични и БПЛП и тяхната рационална употреба в ревматологията. Препоръчвам на доц. Христов да отрази резултатите от тези проучвания в близко бъдеще в една изключително полезна монография за лекари, студенти и докторанти.

**Критерий №4:** Да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научно-приложни разработки, които се оценяват по съвкупност....

Кандидатът, доц. д-р Емил Иванов Христов, дф, представя научната си продукция в 3 вида списъци, изготвени по раздели, в съответствие с последните изменения в Закона за развитието на академичния състав и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България:

**Списък на цялостната научна продукция на доц. д-р Емил Христов, дф**

**Списък с публикации на доц. д-р Емил Христов, дф за участие в конкурса (2017–2022г)**

**Списък с публикации на доц. д-р Емил Христов, дф за участие в конкурса(2014–2022)**

Приемам третия списък на публикациите на доц. д-р Емил Христов, дф за участие в конкурса 2014 г. – 2022 г. при написването на настоящата рецензия, защото включва научните публикации на кандидата след като заема академичната длъжност „доцент“. Справката на кандидата за съответствие с минималните национални изисквания е изготвена също въз основа на този списък/2014-2022г/

Справката на кандидата за съответствие с минималните национални изисквания е изготвена също въз основа на този списък/2014-2022г/ Справката на кандидата за съответствие с минималните национални изисквания е изготвена също въз основа на този списък/2014-2022г/

Справката на кандидата за съответствие с минималните национални изисквания е изготвена също въз основа на този списък/2014-2022г/

Кандидатът е представил декларация, че научните трудове, цитиранията и другите доказателства по отделните наукометрични показатели в представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б от ЗРАСРБ за заемане на академична длъжност „професор“ по професионално направление 7.3 Фармация, не са използвани от него за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“ по същото професионално направление, както и за заемане на академична длъжност по друго професионално направление.

Научната продукция на кандидата покрива широк спектър от научната специалност „Социална медицина и организацията на здравеопазването и фармацията“, като условно може да бъде разделена според мен в следните направления:

### **1. Лекарствена употреба и рационална фармакотерапия на социално значими заболявания ;**

Темата за рационалната фармакотерапия с биологични продукти присъства и тук още в 8 научни публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация. Това показва, че доц. Христов е задълбочил и разширил научните си проучвания в това направление след избора му за доцент, вкл. има един успешно защитил докторант под негово научно ръководство с тема „Свързано със здравето качество на живот при пациенти с васкулити, асоциирани с антинеутрофилни цитоплазмени антитела, провеждащи биологично лечение“, ФХФ, СУ "Свети Климент Охридски", Цветомир Марио Делийски/публична защита на 18.03. 2022г./ Още 2 негови редовни докторанти извършват научните си проучвания в това направление. Допълнителният брой на публикациите в основното му научно направление е 16, от които 8- в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация, 3- в глави от колективни монографии и 5- в списания с научно рецензиране.

**Научни приноси:** Представени са разработки за лекарствената използваемост и рационалната лекарствена употреба на макро и микро равнище и за конкретни терапевтични класове. Голяма част от разработките имат оригинален характер./БЛП за лечение на ревматологични болести, артериална хипертония и др./

Така напр. приложението на БЛП за лечение на васкулити е терапевтична новост и своевременното започване на лечение с биологични лекарствени продукти (Rituximab) води до бързо овладяване на клиничната симптоматика и навлизане в продължителна ремисия. Биологичното лечение с Rituximab води до значимо подобрене на свързаното със здравето качество на живот при над 75% от пациентите по двата основни домейна – физическо и психическо здраве, в сравнение с пациентите на конвенционално лечение, където 75% от пациентите не се определят за здрави. Нивото на депресивност след лечение с биологичен продукт е в границите на нормата за общата популация.

### **2. Национална лекарствена политика и лекарствена регулация;**

По това научно направление кандидатът има 24 публикации, от които 5 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 2 -в глави от колективни монографии и и 17- в списания с научно рецензиране. Един от неговите докторанти на самостоятелна подготовка Владимир Антонов Атанасов е защитил успешно дисертация на тема „Проучване на

ролята и участието на фармацевта в клинични изпитвания на ЛП”, ФХФ, СУ "Свети Климент Охридски" /публична защита на 23.03.2022г/ и Анна Антонова Митова е разработила дипломна работа на тема „ Регулаторни изисквания за определяне на претенции на козметични продукти” с научен ръководител доц. д-р Емил Христов,дф, ФХФ, СУ "Свети Климент Охридски"/защита на дипломната работа – юли 2022г.

**Научни приноси:** - Представени са доклади от национални и международни научни форуми, в които се обсъждат практическите стъпки в прилагането на европейското законодателство в областта на лекарствената регулация след присъединяване на РБ в ЕС, задачите пред регулаторите и фармацевтичната индустрия и ползите за обществото като цяло.

-Представени са разработки и върху лекарствената информация, рекламирането на лекарствени продукти и лекарствената промоция в светлината на синхронизирането на българската практика с европейското право.

-Разработките в областта на фалшивите лекарствени продукти са от особена значимост, представени са уникални примери, базирани на българският опит. Голяма част от тях са цитирани от ЕК в заключителния документ Impact Assessment, въз основа на който е създадена Директива на ЕС като противодействие на разпространението на фалшиви ЛП. Фалшивите лекарства са една от най-значимите заплахи за здравето на човека и навлизането им на пазара може да доведе до загуба на доверието на гражданите, както към системите за разпространение на лекарства, така и към системата на публичното здравеопазването в цялост.

- В тази връзка, считано от 9 февруари 2019г. Директивата изисква създаването на национална система за сериализация и верификация на лекарствените продукти, която да съхранява информация за индивидуалните белези и да позволява проверка в аптеката на всяка опаковка, отпускана на пациент като националните системи се свързват с европейската система и функционират в синхрон с нея. Проведеното проучване установява високо ниво на неинформираност по отношение на предстоящите нововъведения. Над 2/3 (78%) от респондентите не знаят какви са практическите предизвикателства пред аптечните им практики.

-Направен е цялостен и изчерпателен регулаторен, научен и практически анализ на ролята и участието на фармацевта в клинични изпитвания на лекарствени продукти в България. Формулирани са основни насоки и визия за развитие на професията на фармацевта и необходимостта от придобиване на специфични умения и компетентности за участие и активна роля в провеждането на клинични изпитвания.

-Представени са възможностите, предимствата, недостатъците и „тесните“ места при реализацията на фармацевтите в провеждането на клинични изпитвания на ЛП у нас и са формулирани конкретни препоръки към обучението на студентите по фармация.

### **3. Оценка на здравни технологии и фармакоикономика на нови ЛП;**

По това научно направление са публикувани общо 8 статии, от които 1 е публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация и 7 - в списания с научно рецензиране.

**Научни приноси:** Навлизането в клиничната практика на биологичните лекарствени продукти (БЛП), преди повече от 10 години, повдигна сложни регулаторни въпроси, както и значителни опасения от фармакоикономическа гледна точка, тъй като разходите за тези терапии са многократно по-високи в сравнение с конвенционалните лекарствени продукти. Периодите на „data exclusivity” на БЛП са в процес на изтичане и на пазара са налични т.н. биоподобни продукти (БПЛП). Очаква се техният дял

постепенно да се увеличава и да доведе до намаляване на разходите и увеличаване на достъпа на пациентите до биологично лечение.

-В едно от проучванията – ретроспективно обсервационно проучване на данни от публичните регистри на ЕМА, Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и НЗОК в България за периода 2015- 2019 г., е анализирана наличността и достъпността на БПЛП, съдържащи моноклонални антитела и е определена тяхната използваемост в България. Общите разходи за БЛП за периода са 682 330 385 лв, от тях делът на БПЛП в абсолютна стойност е едва 34 030 486 лв, или 4,75 %. Делът на биоподобният Infliximab е 31 405 331 лв. или 92 % от общите разходи за БПЛП, поради липсата на референтен Infliximab за периода 2015-2018 вкл. Обективно се налага извода, че достъпът на БПЛП на българския пазар все още е силно ограничен. БПЛП са налични и въпреки, че попадат в много по-нисък ценови диапазон, референтните продукти са предпочитано средство за лечение. Като вероятни причини се посочват липсата на национални стандарти за взаимозаменяемост на БЛП с БПЛП, недоверието на предписващите към т.н. заместващи терапии и агресивната лекарствена промоция пред медицинските специалисти.

-Въз основа на много чуждестранни и български литературни източници са разкрити тенденциите на лечение на мозъчните аневризми през последните декади в чужбина и България. Това целево проучване е насочено към важен проблем- съвременно лечение на мозъчни аневризми у нас. В практиката наред с хирургичното лечение навлезе и ендоваскуларното лечение и се очертава тенденция за увеличение на неговия дял.

-Проведена е първата фармакоикономическа оценка на двата алтернативни съвременни терапевтични подходи и са измерени и оценени резултатите и разходите по два ФИА- разходи-ефективност и разходи-полезност.

-Определен методичен принос има и разработената комплексна методика за провеждането на ФИ оценка с използването на два метода, които измерват ефективността в клинични единици с отчитане и мнението на пациентите за качеството на живота им. Прицизно проведените анализи на чувствителността показват стабилност при вариране на показателите, което е важно в клиничен и организационен аспект.

#### **4. Лекарствена безопасност (pharmacovigilance) ;**

По това направление има 10 публикации, от които 2 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 8- в списания с научно рецензиране. Редовният докторант на доц. Христов, Неделко Асенов Неделков разработва дисертационен труд на тема: „Особени процедури“ за разрешаване за употреба на ЛП и тяхното отражение върху лекарствената безопасност“, ФХФ, СУ "Свети Климент Охридски" .

Нежеланите лекарствени реакции (НЛР) са значителна причина за заболяемост и смъртност и допринасят за честотата на нежелани събития, което води до увеличаване на разходите за здравеопазване. Фармацевтите имат важна отговорност при наблюдението на текущата безопасност на лекарствата.

Научни приноси: -разгледани и разработени са фундаменталните аспекти на лекарствената безопасност, научно-регулаторното й значение и практическото й приложение, от една страна като задължения на държавните институции и от другата като ангажименти на фармацевтичната индустрия, медицинските специалисти и пациентите.

-Целта на няколко изследвания е да разкрие каква е клиничната отговорност на фармацевта за ранното откриване на НЛР. Така напр., проведено анонимно проучване в три от най-големите градове в България сред 421 фармацевти, работещи в 102 открити аптеки и в 3 болнични аптеки показва, че в България се наблюдава нисък процент на докладване на НЛР от фармацевти. Между януари и юни 2017 г. само 1,2% от всички фармацевти са съобщили НЛР в сравнение с около 70% от докладите за НЛР, подадени в програмата MEDWATCH в САЩ от фармацевти, повечето от които са от болнични аптеки. Повечето от анкетираните фармацевти у нас единодушно споделят, че не са съобщавали за наблюдавани НЛР нито на страницата на Изпълнителната агенция по лекарствата, нито чрез системата на Жълтата карта. Недостатъчното отчитане може да забави откриването на сигнал и да причини подценяване на проблема. Ефективността на програмата за наблюдение и докладване на НЛР зависи от информираността на всички доставчици на здравни услуги.

- Съгласно последните изменения на Закона за лекарствата в хуманната медицина, пациентите могат да съобщават за нежелани лекарствени реакции по всяко време на здравни специалисти или Националната агенция по лекарствата (ИАЛ). Проведено проучване в Пловдивска област показва, че по-голям процент от пациентите биха съобщили за НЛР главно на лекари и други здравни специалисти и не знаят за съществуването на жълтата карта. Резултатите от проучването разкриват необходимостта от по-тесни връзки с пациентските организации. При осъществяване на директен контакт със самите пациенти в аптеките е препоръчително те да бъдат обучени за НЛР и тяхното отчитане.

-В проведено ретроспективно фармакоепидемиологично проучване за установяване на вида, честотата, тежестта и системно-органната локализация на нежеланите лекарствени реакции, изявили се при лечение с биологични лекарствени продукти при пациенти със серопозитивен ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилит и псориатичен артрит са анализирани 1 250 регистрационни медицински записи, отразяващи данни за 715 пациенти, проследени за 3 годишен период (юни 2010 г. - юни 2013 г.). Проведеният сравнителен анализ на получените от авторите пострегистрационни данни с предрегистрационните данни, описани в утвърдените Кратки характеристики на продуктите не показва съществени различия.

-В проведено по протокол и след подписано информирано съгласие, едноцентрово, обсервационно, открито, проспективно, неинтервенционално, фармакоепидемиологично проучване на клинични серии от случаи на НЛР при българска популация от пациенти с ревматоиден артрит (RA), анкилозиращ спондилит (AS) и псориатичен артрит (PsA), провеждали лечение с БЛП в периода март 2015 г. – октомври 2016 г., пациентите се лекуват с: Etanercept, Adalimumab, Golimumab, Certolizumab, Rituximab. Задължително условие е да не са провеждали предхождащо лечение с БЛП. Установява се много висока честота на НЛР, несъответно по-висока в сравнение с предрегистрационните данни за анализираните БЛП. Най-честата причина за преустановяване на биологичната терапия при болните с възпалителни ставни заболявания е изявата на НЛР.

##### **5. Организация на здравеопазването- болничен мениджмънт**

В това направление са включени 7 публикувани глави в колективни монографии. С тях общият брой на публикувани глави в монографии е 12. Участието на доц. д-р Христов в монографията Управление на болничните ресурси. Нов болничен мениджмънт/2018г/, в която съавтори са видни специалисти, теоритици и изследователи в областта на

здравния мениджмънт като проф. д-р В. Борисов, д-мн и др., е признание за компетентността и нивото на експертност на доц. Христов по въпросите на Рационална лекарствена терапия в болницата, Национална лекарствена политика, Лекарственият пазар в света и България, Управление на болничната аптека и др. Друг такъв пример е главата „Христов Е. За лекарствата при физиологични и патологични състояния” в новата монография на проф. Захари Кръстев, д-мн „ Кратко. Лекарства и клиника”, 2022г.

#### **6. История на фармацията.**

В това направление има 5 публикации, от които 1 е публикувана в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и 4- в списания с научно рецензиране.

Научни приноси:-Политическите и икономико-социалните различия между изследваните балкански страни/ България, Хърватия, Сърбия и Турция/ са причина за различен старт на откриване на първите аптеки от модерен тип през Средновековието.

- В една от най-старите болници в град Кайсери през 1206 г. е построена аптека (Цезария). През османския период е открита първата аптека, наречена Аптека с две врати (İki Kapılı Eczahane) в Квартал Бахчекапи в Истанбул през 1757 г. Първата аптека на турски фармацевт в Истанбул е регистрирана през 1880 г. на името на фармацевта Ахмет Хамди Бей.

- Документ от 29 октомври 1271 г. доказва съществуването на аптека в Трогир, Хърватия.

-Първата частна сръбска аптека от съвременен тип е открита на 30 април 1830 г. в Белград от земунския аптекар Матея Иванович по указ на княз Милош Обренович.

- Лудовико Меланези завършва фармация в Падуа през 1855 г. и е избран за член на Академията в Неапол. През 1866 г. основава аптека във Видин по европейски образец.

- Критериите за издаване на разрешения за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптеката могат да бъдат демографски и географски. През 2010 г. съдът на Европейския съюз ясно изрази становището си по отношение на положителните ефекти от регулирането на броя на аптеките. Приблизително 98% от гражданите на ЕС могат да достигнат до аптека в рамките на 30 минути.

- Идеята за клиничната фармация се появява с развитието на съвременните модерни болници в САЩ през 20-те години на XX в. сред болничните фармацевти. Предвождани от прозорливи и активни лидери като Харви Уайтни, Доналд Франке, Доналд Броди и др. болничните фармацевти първи формулират идеята за клиничната фармация, която доминира фармацевтичната професия в края на XX в. С развитието на клиничната фармация възникват новите концепции за фармацевтични грижи и за контрол на лекарствената терапия на пациентите, които са движещите сили в аптечната практика на XXI в.

- След обстоен преглед и проучване на исторически сведения и доказателства е представена информация за три достойни българки, превърнали мечтата си в реалност – да бъдат магистър фармацевти и допринесли за развитието на аптечното дело у нас.

**Критерий № 5:Кандидатът да отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3, съответно на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от Закона за развитието на академичния състав в Република България**

Представената научна продукция в количествено и качествено отношение надвишава значително минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност „професор” в област на висшето образование 7.0 „Здравеопазване и спорт”,



респективно Професионално направление 7.3 „Фармация“. Данните са представени в табличен вид по групи показатели и общо.

При необходимости не по-малко от 550 точки, представената научна продукция от доц. д-р Емил Иванов Христов, дф, изчислена по критериите е **2136,91 точки**.

**Критерий № 6: Да няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове**

Не откривам информация за доказано плагиатство в научните трудове на кандидата доц.д-р Емил Иванов Христов, дф.

**Допълнителни критерии**

Доц. д-р Емил Иванов Христов, дф е единствен кандидат в конкурса, което обстоятелство изключва необходимостта да се прави анализ на **допълнителните** критерии по реда на чл.27, ал.4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Въпреки това, ще се спра и на тях.

**Критерии, свързани с учебната дейност:**

Представените справки за аудиторната и общата учебна натовареност на преподавателите в катедра физикохимия за целия период показват, че доц. Христов има наднормена учебна натовареност, провежда лекции по задължителните учебни дисциплини, води практически упражнения по СФФЗ и ФИ, преподаване на английски език по История на фармацията и Социална фармация и фармацевтично законодателство, обучение на студенти по програма „Еразъм“ на английски език по Фармакоикономика. Отговаря за преддипломния стаж на маг. фармацевтите от 5 курс, 10 семестър и участва в семестриалните и държавните изпити. Автор и съавтор е на учебните програми по задължителните дисциплини за маг. фармацевти, осигурявани от УНАЛ по Социална фармация и фармакоикономика. Автор е на 3 нови учебни програми за изборни курсове: „Клинична медицина за фармацевти“ и „Основи на дерматологията“ за магистри по фармация и „Козметично законодателство“ за магистри по „Козметика и битова химия“ от 2019 г. и участва в преподаването им. Със заповед на Министъра на МЗ е определен за член на държавната изпитна комисия за признаване на специалност по Клинична фармакология и терапия/2021г-23г/.

Съавтор е в учебника Основи на Фармакоикономиката, публикуван през 2016г в чуждестранното издание Wolters Kluwer, с чуждестранен съавтор-проф. Карен Раскати, който се ползва и в други ФФ в страната и 2 учебни пособия/2006г/.

**Критерии, свързани с научноизследователската дейност:**

Работи отлично със студентите и докторантите и има съвместно с тях 11 публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 24 публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и 3 участия в проекти.

Представени са данни за участие на доц. Христов в пет научни проекта, 3 от които са завършени и 2 са одобрени за финансиране през 2022г; на 3 е ръководител и в 2 – участник. Той е бил рецензент на 18 публикации в списание „Фармация“ и на 4- в списание „European Journal of Hospital Pharmacy“

Доц. Д-р Христов има следните участия в клинични изпитвания на лекарствени продукти като изследовател: 2 участия в клинични изпитвания фаза II/III и 8 участия в клинични изпитвания за биоеквивалентност

Член е на авторитетни професионални организации в съответната научна област: Българско дружество по клинична фармакология и терапия, Българско дружество по гастроентерология и European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics.

#### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Представената документация по конкурса от доц. д-р Емил Иванов Христов, дф отговаря напълно на изискванията на ЗРАС в РБ, ПП ЗРАС в РБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ като в много от оценъчните критерии той далеч надхвърля номиналните изисквания по отношение на учебно-преподавателската и научната дейности за заемане на академичната длъжност „професор“. Кандидатът е изграден преподавател и уважаван учен, има безспорни научни постижения и авторитет в академичните среди, притежава необходимите качества за работа със студенти, проявява уважение и колегиалност, умее да работи в колектив и е уважаван и търсен експерт със значими собствени приноси в областта на социалната фармация, лекарственото законодателство, фармакоикономиката и фармакотерапията на социално значими болести с биологични продукти.

На тази основа давам висока положителна оценка на кандидата, ще гласувам с „Да“ и убедено препоръчвам на дълбоко уважаваните от мен членове на Научното жури да изберат доц. д-р Емил Иванов Христов, дф за Професор по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в професионално направление: 7.3. Фармация, Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на УНАЛ „Социална фармация и фармакоикономика“ към катедрата по физикохимия на Факултета по Химия и Фармация при СУ“ Св. Кл. Охридски“.

10.09.2022 г.  
Гр.София

Рецензент:   
/ проф. Зл. Димитрова, дфн/